حیطه ناخودآگاه؛ علم حضوری نفسانی

شاگرد: منظور او، فهم پیشامفهومی نیست؟ یک علم حضوری را نمی‌گوید؟ قبل از اینکه تبدیل به قضیه و علم حصولی شود.

استاد: من قبلاً یک تقسیم‌بندی کرده بودم که در کلاس‌های طلبگی هم خیلی مرسوم نیست. شاید اینجا هم گفته باشم. من عرض کردم چنین به ذهن می‌آید که ما دو جور علم حضوری داریم: علم حضوری در فضای نفس و علم حضوری در فضای عقل. شواهد روشنی هم دارد. این چیزهایی که سرل گفت و خیلی از فلاسفه ذهن به دنبالش هستند، در هوش مصنوعی به دنبال حالات ذهنی انسان هستند؛ آگاهی و امثال آن و همچنین علم حضوری‌ای که شما می‌گویید که ناخودآگاه او یک جور علم حضوری است. بعداً جواب‌هایی که نسبت به حرف‌های او به ذهنم می‌آید را عرض می کنم. اینطور نیست که بگویی کل حقائق را نمی‌توان سم‌بلیک کرد. چرا نمی‌شود؟! شواهدی هم هست. اتفاقا خداوند متعال، خالق عالم به ما خبر داده که من کل حقائق را در کتاب خودم آورده‌ام. در کتاب خودم آورده‌ام، به چه صورت؟ تدوینی تکوینی است. اگر متن تکوینی باشد، مانعی نیست. گاهی می‌گویی متن تکوینی، کتاب الهی است؛ در این حرفی نیست و آن، مانعی ندارد. اما یک وقتی می‌خواهی بگویی غیر از متن تکوینی که کتاب تکوینی الهی است، خداوند متعال آن تکوینی را تدوینی هم کرده است که آن تدوینی، قرآن کریم می‌شود که لایتناهی است. خب اگر اشکال او وارد باشد، که این حرف‌ها کنار می‌رود. یعنی حقائق تمیک نیستند و کل حقائق عالم به صورت کلگرا، یک بسیط واحد است و حال آنکه خداوند متعال اینطور کرده است.

بعد هم این دو علم را که عرض می‌کنم؛ ببینید اگر ضمیر ناخودآگاه را در محدوده علم حضوری نفسانی در نظر بگیریم، خیلی حرف‌های دارایفوس خوب جلو می‌آید؛ زمینه و درک ما و ... . حتی وقتی به نمادگراها اشکال کرده بود، بعد که پیوندگرائی درآمد، بر مبنای پیوندگرائی یک اشکال به آن‌ها وارد کرد و گفت شما‌ها راه خوبی رفتید و اشکالات قبلی من را جواب دادید، اما تعمیم را نمی‌توانید حل کنید ای مشکل چارچوب‌ها را نمی‌توانید حل کنید؛ Frame problem؛ مشکل چارچوب که حال توضیح آن را بعداً عرض می‌کنم.

در جلسه قبل عرض کردم که مثل من طلبه دارم پایم را از گلیم درازتر می‌کنم. بالای پنجاه سالگی این‌ها را تازه دارم بررسی می‌کنم. ولی خب عرض کردم بهانه‌ای می‌شود شما که در سن جوانی هستید، این‌ها را بشنوید و به دنبالش بروید.

بازبینی #2
ایجاد شده 17 آوریل 2025 17:01:11 توسط ... .
به روزرسانی شده 19 آوریل 2025 16:56:41 توسط ... .